Latina pro bohemisty a slavisty I: exercitia X[1]

(substantiva 4. a 5. deklinace; opakování)

1. **Vyberte tvary odpovídající daným gramatickým kategoriím:**

akuz. sg.: caelum; nominum; magistratum; dominum; impetuum
nom. pl.: cornua; poena; carmina; antiqua; victoria; iura
gen. pl.: bellum; scelerum; manuum; locum; exercitum
gen. sg.: cursus; corpus; legatus; cornus; superbus

2. **Uvedené věty převeďte z aktiva do pasiva, resp. z pasiva do aktiva:**

Octavianus a senatu princeps inter pares appellabatur.
.....
Amicos nostros homines honestos et sapientes habemus.
.....
Scholam fundamentum vitae puto.
.....
Herodotus a multis pater historiae appellatur.
.....

3. **Uvedené věty převeďte do závislosti na výrazu *notum est:***

Magistratus boni pecunia corrumpi non possunt.
.....
Etiam hostes fortes ab exercitu nostro vincuntur.
.....
Cives Romani senatui parent.
.....
Socii vestri semper magna cum audacia pugnant.
.....

4. **Vedlejší větu vztažnou nahraďte participiem préz. akt.:**

Discipulo, qui bene respondebat, praemium parabatur. .....
Homo, qui suis amicis nocebit, sibi quoque nocebit. .....
Feminae bella, quae oppida delent et vastant, non amant. .....
De regibus, qui multas iniurias committunt, legimus. .....

5. **Přeložte a výrazy v závorkách dejte do gramaticky správného tvaru:**

DE CERVI CORNIBUS

Cervus aliquandō in aquā lacūs clārī imāginem _____ (suus) spectābat et verbīs stultīs _____ (cornu) alta laudābat, crūra autem nimis _____ (gracilis) et tenuia vituperābat. Tunc subitō lātrātū canum territātur et celerī _____ (cursus) crūrum silvam intrat. Sed ibi cornibus in rāmīs _____ (humilis) arborum haesitat et ā _____ (canis) dīlacerātur. Sīc cornua, quae nimis laudābat, cervō perniciēī erant.

---

princeps, cipis = přední, první; **princeps, cipis, m.** = přední n. hlavní osoba; **inter** (předl. s akuz.) = mezi; **par, paris** = rovný, stejný; **honestus, a, um** = čestný; **fundamentum, i, n.** = základ; **magistrātus, ūs, m.** = úřad, úředník; **pecūnia, ae, f.** = peníze; **corrumpo, ere** = kazit; uplácet; **fortis, e** = statečný; **audacia, ae, f.** = odvaha; **committo, ere** = zde: dopuštět se, páchat (zločin atd.); **cervus, ī, m.** = jelen; **aliquandō** = jednou, kdysi; **lacus, ūs, m.** = jezero; **imāgō, inis, f.** = obraz; **spectō, āre** (s akuz.) = dívat se, pozorovat; **stultus, a, um** = pošetilý, hloupý; **crūs, crūris, n.** = holeň, noha; **nimis** (adv.) = příliš; **gracilis, e** = útlý, štíhlý; **tenuis, e** = tenký; **vituperō, āre** = hanět; **tunc** = tehdy, tenkrát; **subitō** = náhle; **lātrātus, ūs, m.** = štěkot; **canis, is, m.** = pes; **territō, āre** = strašit, děsit; **intrō, āre** (s akuz.) = vstupovat; **ibi** = tam (místně), tu, tehdy (časově); **rāmus, ī, m.** = větev; **humilis, e** = nízký; **haesitō, āre** = uváznout; **dīlacerō, āre** = roztrhat; **sīc** = tak; **perniciēs, ēī, f.** = záhuba; **perniciēī** (dat.) **sum** = jsem k záhubě

---

[1] BARTONĚK, ANTONÍN. *Latina pro posluchače filozofické fakulty.* Brno: Masarykova univerzita, 2002; BLAŽEK, FRANTIŠEK. *Latinská cvičebnice.* Plzeň: Veset, 1993; ŠPAŇÁR, JULIUS – KETTNER, EMANUEL. *Latina pro I.–III. ročník středních všeobecně vzdělávacích škol.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1969.